

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ПРИВРЕДЕ, БЕОГРАД**
по ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност рада Комисије за
ревизију код јавних предузећа чији је оснивач Република Србија“

Број: 400-872/2023-06/43
Београд, 8. април 2024. године

Садржај:

Скраћенице и термини.....	3
1. УВОД.....	4
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	5
ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана. ...	5
2.1 ЗАКЉУЧАК 1: Оснивање и начин рада комисија за ревизију ЈП ПЕУ Ресавица, ЈП Стара планина и ЈП Србијагас нису уређени на одговарајући начин зато што поступци предлагања и избора председника и чланова комисије нису у потпуности дефинисани, није утврђен мандат комисије, нису све комисије донеле пословник и планове рада и нису редовно извештавале Надзорни одбор о свом раду, што се одразило на ефикасност рада комисија.....	5
2.1.1 Поступак, правила и пракса предлагања и избора председника и чланова комисије за ревизију нису у потпуности уређени Законом о јавним предузећима, као ни интерним актима изабраних јавних предузећа и нису увек транспарентни	5
2.1.1.1 Опис несврсисходности	5
2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	6
2.1.1.3 Опис несврсисходности	7
2.1.1.4 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	8
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	8

Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у Послеревизионом извештају:

Пун назив	Коришћена скраћеница
Јавно предузеће чији је оснивач Република Србија	ЈПРС
Комисија за ревизију	КР
Закон о јавним предузећима	ЗЈП
Министарство привреде	МП
Јавно предузеће Србијагас, Нови Сад	ЈП Србијагас
Јавно предузеће за подземну експлоатацију угља Ресавица, Ресавица	ЈП ПЕУ Ресавица
Јавно предузеће за развој планинског туризма Стара планина, Књажевац	ЈП Стара планина
Изабрана ЈПРС/изабрана јавна предузећа чији је оснивач Република Србија	ЈП ПЕУ Ресавица, ЈП Стара планина, ЈП Србијагас
Државна ревизорска институција	ДРИ
Република Србија	РС
Стратегија државног власништва и управљања привредним субјектима који су у власништву Републике Србије за период од 2021. до 2027.	Стратегија државног власништва

1. УВОД

Државна ревизорска институција издала је Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Ефикасност рада Комисије за ревизију код јавних предузећа чији је оснивач Република Србија“ број: 400-872/2023-06/25 од 26. децембра 2023. године у ком су наведени закључци и налази.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Државна ревизорска институција је од субјекта ревизије – Министарства привреде, захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења извештаја доставио Одазивни извештај број: 000876709 2024 10810 009 004 000 001 од 13. марта 2024. године који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије – министар.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај, и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивним извештајима, задовољавајуће

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1 ЗАКЉУЧАК 1: Оснивање и начин рада комисија за ревизију ЈП ПЕУ Ресавица, ЈП Стара планина и ЈП Србијагас нису уређени на одговарајући начин зато што поступци предлагања и избора председника и чланова комисије нису у потпуности дефинисани, није утврђен мандат комисије, нису све комисије донеле пословник и планове рада и нису редовно извештавале Надзорни одбор о свом раду, што се одразило на ефикасност рада комисија

2.1.1 Поступак, правила и пракса предлагања и избора председника и чланова комисије за ревизију нису у потпуности уређени Законом о јавним предузећима, као ни интерним актима изабраних јавних предузећа и нису увек транспарентни

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Влада именује председника и чланове НО ЈПРС, од којих је један члан НО из реда запослених, а један мора бити независан члан. Независан члан НО је истовремено и председник Комисије за ревизију. Независан члан НО (председник Комисије за ревизију) је лице које испуњава следеће услове: 1) пунолетно је и пословно способно; 2) има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама; 3) има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2); 4) има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима јавног предузећа; 5) познаје област корпоративног управљања или област финансија; 6) није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци; 7) нису му изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела.

Поред услова прописаних чланом 18 ЗЈП, независан члан НО (председник КР), мора да испуњава и следеће услове: 1) да није био ангажован у вршењу ревизије финансијских извештаја предузећа у последњих пет година; 2) да није члан политичке странке; 3) да није постављено, именовано или изабрано лице и да није запослен ни ангажован по другом основу у јавном предузећу или друштву капитала чији је оснивач то јавно предузеће.

Испитивали смо поступак предлагања председника и чланова НО. Предлагач аката је министарство надлежно за пословање ЈПРС. У случају ЈП ПЕУ Ресавица и ЈП Стара планина то је МП. МП обавља послове државне управе који се, између осталог, односе на припрему предлога аката о именовану и разрешењу органа управљања у ЈП, осим за ЈП која обављају делатности производње, дистрибуције и снабдевања електричном енергијом, односно природним гасом.

У поступку ревизије, испитивали смо на који начин МП, као министарство надлежно за изабрана ЈПРС, проверава испуњеност услова из члана 18 и члана 19 ЗЈП потенцијалних кандидата за чланство у НО ЈПРС, са посебним освртом на независног члана НО, који је уједно председник КР.

Представници МП су навели да предлог за именовање и разрешење председника и чланова НО ЈП није прописан законом. Навели су да су се предлози за именовања и разрешења органа управљања у ЈП, углавном вршила у кабинету министарства, а од новембра 2022. године у надлежном сектору, по налогу кабинета. Објаснили су да, у случају да сектор добије налог за припремање предлога аката о именовању и разрешењу председника и чланова НО ЈП они обезбеђују биографију предложеног лица и приступају изради предлога акта, ажурирању и евидентирању свих адекватних података које треба навести у акту. Након припреме предлога акта, исти се доставља Кабинету министра, ради даљег достављања Кадровској комисији Владе.

На основу наведеног дата је препорука Министарству привреде, да:

Донесе процедуру/смернице за предлагање, избор и разрешење председника и чланова НО којом ће бити дефинисан поступак провере испуњености прописаних услова за именовање председника и чланова НО, као и услова за њихово разрешење, за јавна предузећа у њиховој надлежности.

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

МП је доставило оверен Одазивни извештај у коме је навело мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја ради отклањања несврсисходности. Навело је да је Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије ступио на снагу 15. септембра 2023. године, са применом од 16. септембра 2024. године- (у даљем тексту: Закон). Чланом 24. Закона су прописани услови која ће лица која обављају функцију представника РС у скупштини друштва, надзорном одбору, одбору директора и извршном одбору друштва капитала морати да испуне. Чланом 25. Закона утврђен је списак аката која су лица из члана 24. овог закона дужна да доставе, а ради провере испуњености прописаних услова за именовање. Одредбе Закона ће се након промене правне форме, примењивати и на јавна предузећа.

До промене правне форме, а приликом израде измена и допуна Закона о јавним предузећима, утврдиће се поступак провере испуњености прописаних услова за именовање председника и чланова НО.

Чланом 50. Закона утврђена је обавеза усклађивања посебних закона и подзаконских аката којима су, поред осталог, уређена питања правног положаја и рада јавних предузећа, као и формирање Координационог тела ради процене усклађености посебних закона са одредбама овог закона.

Одлуком 05 број 02-11004/2023 од 14. новембра 2023. године, Влада је образовала Координационо тело, а прва седница овог тела је одржана 26. децембра 2023. године. Задатак Координационог тела је да процени усклађеност одредаба посебних закона којима су уређена питања правног положаја и рада јавних предузећа, друштава капитала из члана 3. Закона о управљању привредним друштвима која су у власништву РС и друштава капитала која обављају делатност од општег интереса, као и закона којима су уређена питања обављања делатности од општег интереса. Координационо тело је донело Пословник о раду којим је уредило начин рада, сазивање и припремање седница, начин гласања и одлучивања, као и друга питања од значаја за рад.

Министарство привреде је идентификовало Закон о јавним предузећима као пропис који је потребно ускладити са новим законом.

У Одазивном извештају су наведене мере и активности које ће МП предузети у наредном периоду ради отклањања несврсисходности, и то:

- Састављање списка закона које је потребно ускладити. Навели су да је планирано да се током априла и маја 2024. године одрже састанци са представницима свих органа посебно. На састанцима ће прецизирати конкретне одредбе сваког закона које је потребно ускладити;

- До краја јуна 2024. године, биће одржана седница Координационог тела на којој ће бити представљени резултати одржаних састанака у ужем саставу.

- Почетком септембра 2024. године ће бити одржана седница Координационог тела на којој ће бити утврђен коначан списак прописа које је потребно ускладити.

- Након тога, измене ЗЈП ће се разматрати и правно технички дефинисати у сарадњи са Републичким секретаријатом за законодавство, затим следи спровођење законом прописане процедуре (јавна расправа, одржавање округлих столова, анализа пристиглих примедби и сугестија, припрема материјала ради усвајања на Влади). Представници МП су навели да сходно Закону, ускађивање прописа мора бити окончано у року од годину дана од дана почетка примене Закона, односно до септембра 2025. године

Докази:

- Копија Одлуке Владе 05 број 02-11004/2023 од 14. новембра 2023. године, о оснивању Координационог тела за процену усклађености посебних закона са Законом о управљању привредним друштвима која су у власништву РС;

- Пословник о раду Координационог тела за процену усклађености посебних закона са Законом о управљању привредним друштвима која су у власништву РС;

- Записник са прве седнице Координационог тела за процену усклађености посебних закона са Законом о управљању привредним друштвима која су у власништву РС, од 26. децембра 2023. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.1.3 Опис несврсисходности

Законом о јавним предузећима¹ је уређено да су председник и чланови надзорног одбора дужни да се додатно стручно усавршавају у области корпоративног управљања по Програму за додатно стручно усавршавање који утврђује Влада.

Генерални секретаријат Владе је доставио одговор у ком је навео да Влада није донела програм нити је предлог таквог програма достављен Влади на одлучивање

Министарство привреде од 2016. године интензивно учествује на пројектима са међународним институцијама у области унапређења корпоративног управљања у јавним предузећима. Резултати и препоруке проистекли из истраживања имали су за циљ да на свеобухватан и упоредан начин сагледају стање и ниво развијености корпоративног управљања у јавним предузећима у Републици Србији. Спроведена истраживања су

¹ „Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019

показала да је корпоративно управљање у јавним предузећима чији је оснивач Република Србија у почетним фазама развоја, тј. у развијању.

На основу наведеног дата је препорука Министарству привреде, да:

Покрене иницијативу за доношење Програма за додатно стручно усавршавање у области корпоративног управљања.

2.1.1.4 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство привреде је доставило оверен Одазивни извештај у коме је навело да је, у сарадњи са Привредном комором Србије започело израду Програма за додатно стручно усавршавање. Навели су да период израде Програма (одржавање састанака, усаглашавање текста прописа и друго) траје до краја јула 2024. године, након чега следи законом прописана процедура за доношење Програма (прикупљање мишљења надлежних органа, анализа пристиглих примедби, усаглашавање са примедбама и сл). Истакли су да тренутно МП мења/допуњује текст Програма и усаглашава коментаре са Привредном комором Србије.

Истакли су да се усвајање Програма на Влади очекује у септембру 2024. године, сходно року утврђеном у Закону.

Докази:

- Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије;
- Радна верзија Програма стручног усавршавања у области корпоративног управљања, који је у фази усаглашавања са Привредном комором Србије;
- Комуникација између МП и Привредне коморе Србије (мејлови) о састанку министра привреде и председника Привредне коморе Србије (12.1.2024. године) на коме су начелно разматране области сарадње ове две институције, и тада било речи и о овом програму (линк: <https://www.pks.rs/vesti/cadez-i-cvetkovic-o-novim-projektima-podrske-razvoju-srpske-privrede-9443>);
- Комуникација (преписка мејлом) од 31.1.2024. године када је одржан састанак на оперативном нивоу на коме је договорен начин сарадње, рокови и слично;

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (доказа за отклоњене несврсисходности и плана субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, као и планиране мере исправљања описане у одазивном извештају који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из Одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из Одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
8. април 2024. године